

Att använda e-guiden och
faktabanken om alkohol, droger och
sexuell hälsa

Ungdomen - en tid av möjligheter och risker

- Tonåringens hjärna är storleksmässigt färdigväxt men långt ifrån färdigutvecklad
- Det "sociala jaget" är under intensiv utveckling
 - Gruppträck och risktagande
 - Hypersensitiv för socialt utanförskap
- Tidig alkohol-/drogdebut – många har kvar problem i vuxen ålder trots omfattande insatser
- Psykisk ohälsa har ökat i alla åldrar sedan 1990-talet
- 60% av ungdomar med beroende, uppfyller samtidigt kriterierna för minst en psykiatrisk störning

Armstrong & Costello, 2002

Ungdomsmottagningarnas besökare – en riskgrupp

**Resultat från STAD:s studie bland 328 UM-besökare
2016**

- 62% riskkonsumenter av alkohol (AUDIT-C 4/5 p)
- 24% alkoholdebuterade vid 13 års ålder eller tidigare

Jämförelse

12% av den allmänna befolkningen (elever i åk 9) alkoholdebuterade vid 13 års ålder eller tidigare

CAN:s skolundersökning 2016
(knappt 12% i undersökningen 2018)

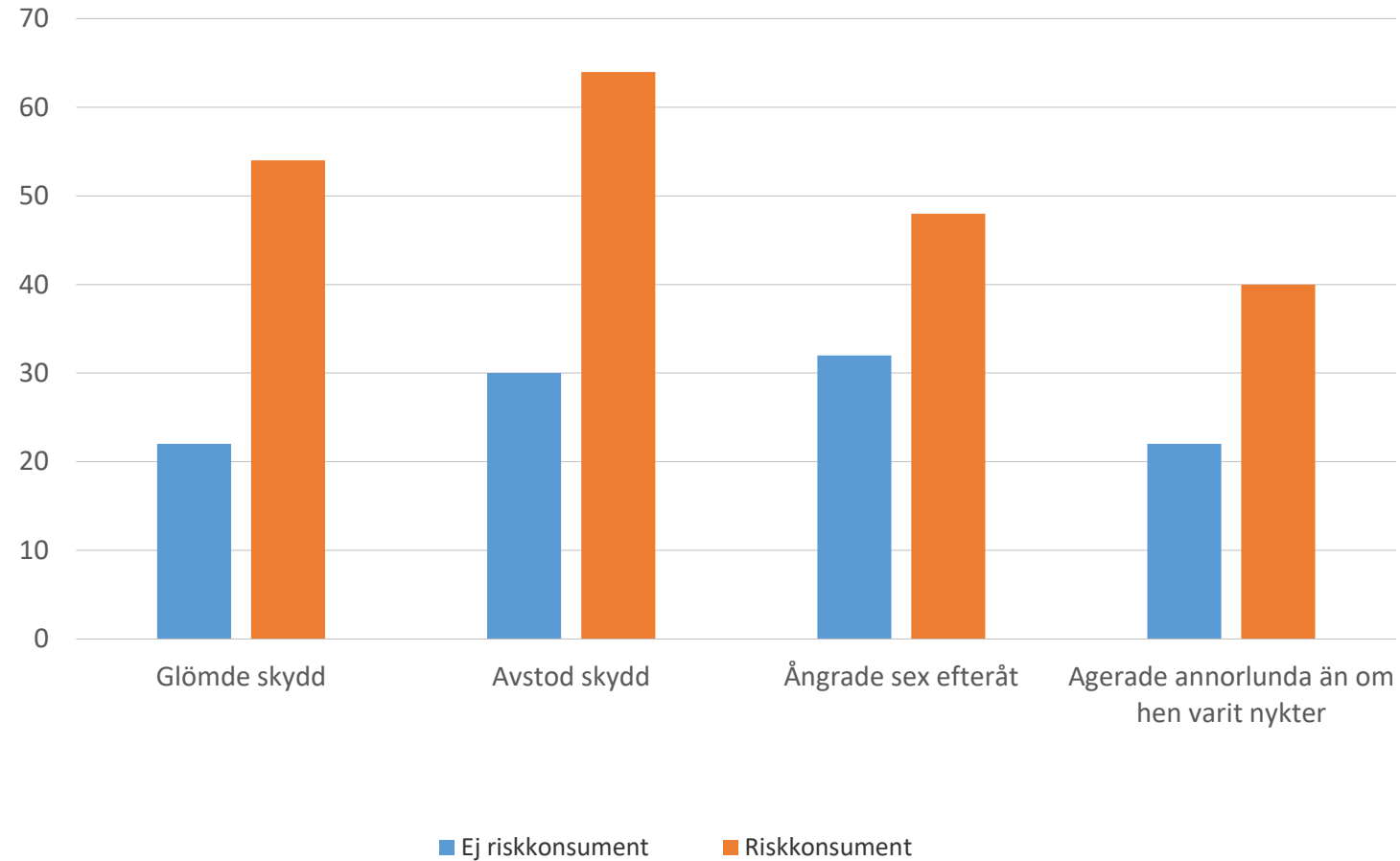
41% provat någon annan drog än alkohol (vanligen cannabis)

Jämförelse

- 14% av flickorna och 21% av pojkarna i gymnasiet år 2 i Sverige provat någon drog (CAN, 2016)
- 14% av flickorna och 17% av pojkarna i gymnasiet år 2 i Sverige provat någon drog (CAN, 2018)
- 16% kvinnor och 25% män i allmänna befolkningen 16-29 år i Sverige har provat cannabis (Folkhälsoenkäten, 2016) (17 resp. 25% 2018)

- 23% Tecken på psykiskt lidande (GHQ 16-20 poäng)
- 10% Tecken på allvarligt psykiskt lidande (GHQ \geq 21 poäng)
- 8% Pressade lägga ut sexuellt laddat material på nätet
- 17% Erbjudits ersättning för en sexuell tjänst
- 46% Berörda sexuellt mot sin vilja (flickor 49.5% vs. pojkar 21.9%)
- 15% Tvingade till sex mot sin vilja

Koppling mellan alkoholkonsumtion, sexuellt riskbeteende och utsatthet

Vad säger UM-personalen?

Om alkohol

- *Det är den vanligaste orsaken till att ha oskyddat sex tycker jag. "Nej, men jag var full".*
- *De lite äldre ungdomarna använder ju alkohol som självmedicinering oerhört mycket, för att fixa att vara social.*
- *Sexuellt risktagande kan vara ett sätt...ja, ett slags självskadebeteende, som drogmissbruk också är.*

Tidsbrist och behov av vägledning

- *Vi ställer mycket frågor men vet inte riktigt vad vi ska göra med all information.*
- *Vi har jättepersonalbrist!*
- *Psykiatrin har snävat in, barnpsyk, BUP, har ju snävat in. Och soc. är ju överhopade. [...] Vi har ju jättetunga ärenden.*

Om e-guiden

- Riktat sig till yrkespersoner som möter unga i samtal om alkohol, droger och sexuell hälsa
- Bygger på principer från Motivational interviewing (MI)
- Upplagd i tre delar: **Bemöta, Identifiera, Hjälpa**
- Varje del innehåller *Fall/Situation* samt *Råd och vägledning* som illustreras med text, film och bilder
- Ger möjlighet till egna bedömningar och övning (interaktiv)
- Navigering högst upp i vänstra hörnets meny eller längst ner på sidan

Gå till www.stad.org – börja med e-guiden

The screenshot shows a web browser window with two tabs: 'www.facebook.com' and 'Verksamheter | STAD'. The address bar shows 'www.stad.org/sv/verksamheter'. The page features the STAD logo (Stockholm förebygger Alkohol- och Droget) and a search bar. A red navigation bar contains links: Hem, Om STAD, Verksamheter, Forskning, Utbildningar, Publikationer, STAD 20 år!, and Kontakta oss. A dropdown menu is open under 'Verksamheter', listing: Primärvård, Dopning, Restaurang, Ungdomsmottagningar, Anhörigskolan, and Alkoholprevention på idrottsarenor. The 'e-guiden' link is circled in black. A sidebar on the right titled 'VERKSAMHETER' lists the same categories. At the bottom left, there are social media icons for Facebook, Twitter, Google+, and a plus sign. A URL bar at the bottom shows 'www.stad.org/sv/verksamheter/ungdomsmottagningar'.

www.stad.org/sv/verksamheter/ungdomsmottagningar

Användbara länkar

Alkohollinjen alkohollinjen.se

Alkoholprofilen alkoholprofilen.se

Cannabishjälpen cannabishjalpen.se

Drugsmart drugsmart.com

Grubbel grubbel.nu

Maria Ungdom mariaungdom.se

Mini Maria stockholm.se/mini-maria

Ersta Vändpunkten erstavandpunkten.se

Anhörigskolan stad.org

Vårdguiden 1177.se

FMN Föräldraföreningen mot narkotika fmn.sthlm.se

drugsmart

*cannabis
hjälpen*

E-guiden finns på www.stad.org

Prova på och testa e-guiden och faktabanken!

Starta e-guiden och gå till menyn längst upp i vänstra hörnet

A) Klicka på "BEMÖTA – Hur når du fram till Sanna? Del 2"

Titta på filmen och gör övningen "Hur hade du svarat Sanna?" Välj alla tre alternativ i den ordning ni vill, titta på feedback-filmerna och läs texterna. Diskutera feedbacken, gärna utifrån egna erfarenheter.

B) Klicka på "IDENTIFIERA – Råd och vägledning"

Scrolla ner till rubriken "Vem är i riskzonen?" Välj "Simon" och läs hans fall. Gå sedan in under "Vilka problem har Simon, utöver cannabisrökning?" Diskutera råden – håller ni med om vad som bör göras?

C) Klicka på "HJÄLPA – Vad kan du göra för Sanna?"

Titta på filmen och gör övningen "Vad hade du gjort?" Välj alla tre alternativ i den ordning ni vill, titta på feedback filmerna och läs texterna. Diskutera feedbacken, gärna utifrån egna erfarenheter.

D) Gå tillbaka till stad.org/Verksamheter/Ungdomsmottagningar/Faktabanken

Välj "Motiverande samtal" (MI) Diskutera: - Var det något i texten som du inte redan visste? Något du inte håller med om? Välj "GHB"

Diskutera: - Var det något i texten som du inte redan visste? Något du inte håller med om?